

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.9.2004
KOM(2004) 621 v konečnom znení

2004/0218 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o finančnom nástroji pre životné prostredie (LIFE+)

(predložená Komisiou)

{SEK(2004) 1176}

ODÔVODNENIE

1. SÚVISLOSTI

Dosiahnutie politických cieľov stanovených v Lisabone/Göteborgu, konkrétne rozvoj európskeho hospodárstva, ktorý zabezpečuje rast a sociálnu súdržnosť pri súčasnom znížení negatívnych dopadov na životné prostredie, vyžaduje neustálu angažovanosť za trvalo udržateľné využívanie a riadenie zdrojov a ochranu životného prostredia. Jarné zasadnutie Rady v roku 2004 prijalo záver, že „rast, ktorý má byť trvalo udržateľný, musí rešpektovať životné prostredie“. Súčasný trendy v rozvoji životného prostredia a zvyšujúce sa tlaky sú výzvou na zvýšenie a vystupňovanie aktivity. Úloha pre finančné výhľady v nastávajúcom období má dve stránky: prvou je zabezpečiť, aby kľúčové ciele v oblasti životného prostredia – boj proti klimatickým zmenám, zastavenie poklesu biologickej rozmanitosti, zlepšenie kvality života a zabezpečenie trvalo udržateľného využívania a riadenia zdrojov – dopĺňali a posilňovali program rozvoja. Druhou stránkou je rozpojiť väzbu medzi rozvojom a jeho negatívnymi dopadmi na životné prostredie.

Kľúčovým nástrojom dosiahnutia uvedených cieľov je financovanie z prostriedkov EÚ. Toto financovanie sa ustanovuje v oznámení „Budovanie našej spoločnej budúcnosti ~ Politické úlohy a rozpočtové prostriedky rozšírenej Únie, 2007 – 2013“ [KOM(2004)101] doplnenom dokumentom „Finančný výhľad na roky 2007 – 2013“ [KOM(2004)487]. Životné prostredie sa začlení do uvedených prioritných politických oblastí a bude financované najmä prostredníctvom kapitoly 1, Trvalo udržateľný rozvoj (kapitola 1A vrátane rámcového programu inovácií a konkurencieschopnosti; programov výskumu a vývoja a kapitola 1B, spojitosť rozvoja a zamestnanosti), kapitoly 2: Uchovanie a riadenie zdrojov, vrátane programov rozvoja poľnohospodárstva a vidieka) a kapitoly 4: Európa ako globálny partner, vrátane predvstupových a rozvojových programov a programov vonkajšej pomoci). Napríklad, v súčasnosti sa okolo 16,5 % EFRR a 50 % Kohézneho fondu vyčleňuje pre oblasť životného prostredia. Okrem toho, všetky zásahy do súdržnosti, rozvoja životného prostredia, poľnohospodárstva a vidieka musia rešpektovať právne predpisy Spoločenstva v oblasti životného prostredia. Tieto úrovne poskytovania financií na činnosti v oblasti životného prostredia treba udržiavať a v prípade potreby s ohľadom na význam životného prostredia ako kľúčového parametra trvalo udržateľného rozvoja v budúcom finančnom období zvýšiť.

Financie vkladané do životného prostredia sú prostriedky s jasnou európskou pridanou hodnotou. Zhoršovanie stavu životného prostredia a zmena podnebia, spolu so vzrastajúcim výskytom prírodných katastrof prekračujúcich hranice štátov (napr. záplavy, lesné požiare) vyžadujú široký a globálny prístup a reakciu v rámci Európy. Financovaním z prostriedkov EÚ sa podporujú činnosti, ktoré by v dôsledku cezhraničného charakteru neboli financované na národnej úrovni. Existuje mnoho príkladov spoločného verejného majetku v oblasti životného prostredia, z ktorého má výhody celá Európa a ktorý teda oprávňuje poskytovať podporu na úrovni EÚ. Záväzok starať sa o ochranu životného prostredia, uvedený v dohode, a potreba dohľadu nad vykonávaním právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia, ktoré boli prijaté v ostatných tridsiatich rokoch, vyžadujú aktivitu a finančnú podporu na úrovni EÚ.

Hlavnými finančnými nástrojmi Spoločenstva sa stane podpora hmotných a naturálnych investícií do životného prostredia, ako aj podpora výskumu, inovačných a environmentálnych

technológií. Tieto programy však nepokryjú všetky finančné prostriedky do životného prostredia, ktoré sú naliehavo potrebné. Napríklad, nepokryjú činnosti s výhradne európskym rozmerom, akými sú výmena najlepších postupov, zvyšovanie výkonnosti miestnych a regionálnych orgánov a ani podporu pre mimovládne organizácie rozšírené v Európe. Toto sú podstatné doplnkové investície finančných prostriedkov, ktoré majú zásadný význam pre dosiahnutie cieľov v oblasti životného prostredia v rozšírenej EÚ. Pre oblasť životného prostredia je teda potrebný nový finančný nástroj. Tento bude združovať väčšinu zo súčasných podporných programov pre životné prostredie do jedného nástroja a **bude financovaný z časti Výdavky, kapitola 2 Finančný výhľad na roky 2007 – 2013, Zachovanie a riadenie prírodných zdrojov.**

2. VÝBER NÁSTROJA: LIFE+

Nový finančný nástroj pre životné prostredie LIFE+ (L'Instrument Financier pour l'Environnement: Promouvoir l'Union Soutenable) sa navrhuje s cieľom doplniť hlavné programy financovania.

Všeobecným zámerom LIFE+ je prispievať k rozvoju, monitorovaniu implementácie, vyhodnocovaniu a zverejňovaniu politiky a právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia ako príspevku k podpore trvalo udržateľného rozvoja v EÚ. Program LIFE+ bude podporovať najmä implementáciu šiesteho environmentálneho akčného programu, ktorý je zameraný na boj proti zmenám podnebia, na zastavenie úpadku prírody a poklesu biologickej rozmanitosti, zdokonaľovanie životného prostredia, zlepšovanie zdravia a zvyšovanie kvality života, podporovanie trvalého využívania a riadenia prírodných zdrojov a odpadov, ako aj rozvíjanie strategických prístupov k rozvoju politiky a jej implementácie, zvyšovaniu informovanosti a uvedomelosti.

LIFE+ bude podporovať tie aktivity, ktoré majú

- európsku pridanú hodnotu: bude zasahovať len v prípadoch jasnej EÚ pridanej hodnoty a prispievať k úsporám z veľkosériovej výroby na európskej úrovni;
- pákový alebo multiplikačný účinok: bude zabezpečovať mechanizmus spoločného financovania s členskými štátmi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi a ďalšími štátmi alebo súkromnými subjektmi;
- katalytický alebo demonštračný charakter: LIFE+ bude podporovať činnosti, ktoré ukazujú nové cesty k prístupu a implementácii politiky v oblasti životného prostredia;
- dlhodobú perspektívu: LIFE+ vstupy budú investíciami pre budúcnosť. Ich cieľom bude vytvorenie základov trvalej udržateľnosti.

LIFE+ bude mať dve línie:

LIFE+ Implementácia a riadenie bude:

- prispievať k rozvoju a demonštrovaniu inovačných prístupov k politike a nástrojov politiky vrátane podpory a propagácie úspešných výsledkov výskumu;

- prispievať ku konsolidácii vedomostnej základne rozvoja, posudzovania, monitorovania a vyhodnocovania, vrátane dodatočného hodnotenia politiky a právnych predpisov v oblasti životného prostredia (napr. formou štúdií, vytvárania modelov a scenárov);
- podporovať návrhy a implementáciu prístupov k monitorovaniu a hodnoteniu stavu životného prostredia, ako aj riadiacich programov, tlakov a ohlasov, ktoré majú dopad na životné prostredie;
- uľahčovať implementáciu politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia s osobitným dôrazom na implementáciu na miestnej a regionálnej úrovni, napríklad formou výstavby kapacít, výmeny najlepších postupov a výstavbou sietí, vypracúvaním modulov a/alebo programov odbornej prípravy;
- poskytovať podporu pre lepšie riadenie v oblasti životného prostredia, zvyšovať angažovanosť zainteresovaných skupín, vrátane mimovládnych environmentálnych organizácií, na poradách o politike v oblasti životného prostredia a jej implementácii.

Táto programová línia bude viesť ku skvalitneniu *vedomostnej základne* vývoja a implementácie politiky v oblasti životného prostredia. Zložitosť vytvárania budúcej politiky bude sústavne narastať a táto tvorba bude podmienená dostupnosťou kompletnejších informácií. Všeobecne sa uznáva, že v záujme lepšej realizácie politiky a zvyšovania efektívnosti vynaložených nákladov bude treba vynakladať väčšie úsilie na získavanie kvalitnejších údajov o stave životného prostredia a vo väčšej miere pochopiť vzájomné väzby medzi ovzduším, vodou a pôdou, ako aj príčiny a dôsledky vzťahov medzi rozličnými činnosťami a degradáciou životného prostredia. Vo všeobecnosti neexistuje dostatok publikovaných kvantitatívnych údajov a kvalitatívnych informácií, čo bráni podrobnému vyhodnocovaniu politik v oblasti životného prostredia. Väčšina parametrov vlastností životného prostredia nie je k dispozícii na úrovni celej EÚ. Údaje získané v rozličných krajinách často nie sú v dôsledku odlišujúcich sa definícií a spôsobov zhromažďovania porovnateľné. Existuje len málo spoločných noriem, vzájomná súčinnosť monitorovacích systémov je nedostatočná a takisto možnosti zdieľania údajov sú obmedzené. Program LIFE+ Implementácia a riadenie bude podporovať modelovanie a tvorbu scenárov, štúdií, ako aj koncepcie, návrhy a demonštrovanie nových prístupov k monitorovaniu a hodnoteniu v kľúčových prioritných oblastiach vrátane oblastí pokrytých strategickými tematickými programami (t. j. zdroje, znižovanie množstva odpadov, ovzdušie, pôda, morské prostredie, pesticídy, mestské prostredie). Toto prispeje ku konsolidácii vedomostnej základne, zlepšeniu súčinnosti a dôslednosti monitorovania a posudzovania na európskej báze, čím sa výrazne skvalitní rozvoj a implementácia politiky EÚ v oblasti životného prostredia.

LIFE+ Implementácia a riadenie umožní *vytváranie sietí a výmenu najlepších postupov* v celoeurópskom meradle. Vytvorenie sietí bude obzvlášť významným prvkom umožňovania výmeny názorov a najlepších postupov v tých oblastiach, v ktorých sú politika, politické prístupy, právne predpisy alebo vývoj prostriedkov implementácie v počiatočných štádiách, napr. implementácia a riadenie lokalít NATURA, v začleňovaní princípov udržateľnosti do plánov rozvoja miest, v podporovaní environmentálnej dimenzie ochrany lesov a v oblasti ochrany lesov pred požiarmi, ako aj v oblasti ochrany prostredia a zdravia. Vytvorenie sietí medzi správnymi a súdnymi orgánmi členských štátov zaangažovaných do oblasti životného prostredia dokázalo svoj význam pri zlepšovaní a uľahčovaní implementácie právnych predpisov Spoločenstva. Multiplikačný účinok súčasných iniciatív zameraných na vytváranie sietí s európskou dimenziou – aktivizačná kampaň za trvalú udržateľnosť/deň bez áut na

cestách, konzultácie so zainteresovanými skupinami v rámci strategických tematických programov – dokumentovali užitočnosť podpory v tejto oblasti.

Budovanie kapacít v rámci LIFE+, najmä na miestnej a regionálnej úrovni, formou prípravy orgánov, inštitúcií a súkromných subjektov na implementáciu politiky a právnych predpisov bude viesť k synergickému efektu, čo potenciálne môže vyústiť do zdokonalenia implementácie a výraznejšieho začlenenia problematiky životného prostredia do ďalších politík a programov.

LIFE+ Implementácia a riadenie prostredníctvom podpory vytvárania sietí, zainteresovaných skupín a mimovládnych environmentálnych organizácií tiež umožní *aktívnu účasť občanov* na rozvoji politiky a procese jej implementácie. V rozšírenej EÚ bude význam úlohy týchto organizácií pri rozširovaní informácií, monitorovaní vykonávania politiky a stimulovaní diskusií neustále vzrastať.

LIFE Informácie a komunikácia bude

- rozširovať informácie a zvyšovať povedomie v záležitostiach životného prostredia;
- podporovať a propagovať sprievodné opatrenia (napr. publikácie, udalosti, kampane, konferencie).

LIFE+ Informácie a komunikácia bude aktívne podporovať politiku EÚ v oblasti životného prostredia, a to prostredníctvom *informácií, oznamov, zvyšovaním povedomia a dialógom*, čím sa pomôže posilniť účasť jednotlivcov a skupín v európskej občianskej spoločnosti informovaným a aktívnym spôsobom na ochrane životného prostredia a udržateľnom využívaní zdrojov. Vytváraním a dodržiavaním účinných mechanizmov na zvyšovanie spoločného povedomia a dialógom so sieťou významných zainteresovaných skupín bude program LIFE Informácie a komunikácia zvyšovať zainteresovanosť na politike EÚ v oblasti životného prostredia a prispievať k jej efektívnejšej implementácii. Program prinesie politiku EÚ bližšie k občanom.

3. LIFE+ - ZJEDNODUŠENÝ, DYNAMICKÝ A PRIMERANÝ NÁSTROJ

Výber jediného nástroja vychádza z potreby zjednodušenia, ako aj zo získaných poznatkov a odporúčaní minulých hodnotení. Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie v súčasnosti centrálné riadi viacero rozdielnych programov – program LIFE, program trvalo udržateľného rozvoja miest, program mimovládnych organizácií, program sústredenia pozornosti na lesy, všeobecný rozvoj politiky a implementačných nástrojov (ktoré majú vnútornú aj vonkajšiu dimenziu) a prevod rozpočtových prostriedkov do EHP. Každý z uvedených odlišných programov má vlastnú pôsobnosť a administratívu, ako aj postupy vo výboroch, ktorých spravovanie vyžaduje značné prostriedky.

Súčasný program LIFE sa skladá z troch tematických oblastí: životné prostredie, príroda a tretie krajiny. LIFE Životné prostredie podporuje demonštračné a úvodné projekty zamerané na vývoj nových prístupov a metód na ochranu životného prostredia a jeho pozdvihnutie na vyššiu úroveň so zvláštnym dôrazom kladeným na inovačné technológie a aplikácie. LIFE Príroda podporuje implementáciu politiky EÚ o zachovaní prírody; a LIFE Tretie krajiny vytvoril a finančne podporoval aktivity technickej pomoci na budovanie kapacít a podporu trvalo udržateľného rozvoja v tretích krajinách. V rámcovom programe Spoločenstva pre

spoluprácu vedúcu k podpore trvalo udržateľného rozvoja miest sa poskytuje odborná a finančná podpora pre vytváranie sietí pre miestne orgány a formulujú sa ciele stimulovania tvorby koncepcií, výmeny a implementácie dobrých postupov na miestnej úrovni v rámci právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a miestny program 21 (opatrenia na subnárodnej úrovni zamerané na trvalo udržateľný rozvoj). Akčný program Spoločenstva na podporu mimovládnych organizácií (MVO) poskytuje finančné prostriedky pre tie MVO, ktoré sa angažujú a prispievajú k tvorbe a implementácii politiky a právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia v rozličných regiónoch Európy. V pôsobnosti programu sústredenia pozornosti na lesy je monitorovanie a ochrana lesov pred atmosférickými nečistotami a požiarom a monitorovanie lesov z hľadiska biologickej rozmanitosti, zmien podnebia, uvoľňovania uhlíka a pôdy. Tento program podporuje aj tvorbu preventívnych opatrení proti lesným požiarom. Ďalšie činnosti týkajúce sa životného prostredia sa financujú zo zdrojov mimo všeobecných častí rozpočtu, či už vnútorných alebo vonkajších, vychádzajúcich z článku 49 ods. 2 finančného nariadenia (inštitucionálna výsada Komisie). Čo sa týka činností v rámci EÚ, uvedené časti rozpočtu zabezpečujú financovanie implementácie politiky EÚ v oblasti životného prostredia vrátane štúdií a činností na zvyšovanie povedomia. Čo sa týka pôsobenia navonok, finančnými prostriedkami sa pokrývajú najmä pravidelné príspevky súvisiace s dohovormi o životnom prostredí a medzinárodnými dohodami, v ktorých je Spoločenstvo zúčastnenou stranou.

Väčšina týchto programov sa zlučí s cieľom vytvoriť jediný nástroj pre životné prostredie. Základné ciele a rozsah niektorých z týchto programov budú pokračovať a mali by byť pokryté nástrojom LIFE+. Napríklad, súčasný nástroj sústredenia pozornosti na lesy sa premietne v programoch LIFE+ a príslušné činnosti budú pokryté obidvomi programovými líniami LIFE+. V rámci LIFE+ bude pokračovať aj podpora mimovládnych organizácií, miestnych a regionálnych orgánov. Rozpočtové prostriedky sú dostatočné na to, aby umožnili financovanie týchto činností v súlade so záväzkami prijatými v minulom období. Subvencovanie EHP sa bude vykonávať v rámci rovnakej kapitoly rozpočtových výdavkov, nie však v rámci nástroja LIFE+.

Čo sa týka programov a výdavkov, ktoré nebudú pokryté novým nástrojom, uvedený jediný nástroj nie je jednoduchým rozšírením súčasného programu LIFE. V kontexte rozhodnutí prijatých v rámci prípravy oznámenia o finančných výhladoch [COM(2004)487] a v záujme zdokonalenia vzájomného pôsobenia rôznych nástrojov Spoločenstva sa environmentálne technológie a hospodársko-inovačná zložka súčasného programu LIFE začlenia do rámcového programu konkurencieschopnosti EÚ, ktorý sa práve pripravuje. Tento program bude zastrešovať mnohé činnosti, ktoré sú v súčasnosti pokryté programom LIFE Životné prostredie. V tom istom oznámení sa navrhuje, aby sa financovanie činností politiky v oblasti životného prostredia vykonávalo navonok jednotne pomocou nástrojov pre vonkajšiu pomoc. Programová línia LIFE Tretie krajiny, ktorá je v súčasnom období súčasťou programu LIFE a pôsobenie navonok, ktoré bolo financované mimo všeobecných nástrojov implementácie (ako napríklad príspevky súvisiace s medzinárodnými dohovormi o životnom prostredí), sa v budúcnosti bude financovať v rámci nástrojov vonkajšej pomoci. Ochrana občianskych práv bude aj naďalej financovaná oddelene, v rámci samostatného nástroja solidarity.

Zvýšenie účinnosti pri zlúčení ostatných programov do jediného nástroja sa prejaví výrazným zjednodušením rozhodovacieho procesu, pružnosťou v pridelovaní finančných prostriedkov v rámci jediného nástroja a znížením administratívnych režijných nákladov, ktoré sú súčasťou financovania podobných činností prostredníctvom viacerých programov. Jediný nástroj počíta s prijatím jediného súboru pravidiel, jednotných postupov prijímania rozhodnutí a

financovania, ako aj so zladeným zameraním cieľov politiky. Výsledkom bude zníženie režijných administratívnych nákladov, ako aj väčšia transparentnosť a viditeľnosť.

Zavedie sa prístup tvorby programov na viac rokov, ktoré bude predkladať Komisia a v ktorých budú sformulované a na schválenie predložené základné ciele, prioritné oblasti činnosti, druhy činností, očakávané výsledky a ukazovatele financovania. Podrobné každoročné pracovné programy pretransformujú viacročné ciele do konkrétnej činnosti. Tieto programy budú obsahovať ukazovatele pre vyhodnocovanie a posudzovanie programu. Na účely implementácie a hodnotenia programov sa prijímú podrobné vykonávacie postupy.

Výsledky hodnotení sa brali do úvahy pri tvorbe LIFE+. Tieto hodnotenia ukázali, že súčasné programy mali pozitívny dopad. LIFE, napríklad, bol nápomocný pri zabezpečovaní kľúčových iniciatív týkajúcich sa životného prostredia, akým bolo zavedenie siete NATURA 2000. Ďalšie programy podporili vytvorenie celoeurópskych miestnych a mimovládnych sietí a organizácií pre oblasť životného prostredia. Vyhodnotenie programu LIFE poukázalo na potrebu skvalitniť podporu rozvoja politiky, skvalitniť šírenie informácií o výsledkoch a zamerať sa na väčší celoeurópsky dopad demonštračných projektov. Vyhodnotenie viedlo k záveru, že aj keď je program efektívne spravovaný a riadený, využívajú sa systematické a presné postupy, procesy sú byrokratické a zjednodušenie by bolo prínosom pre programy. Pri tvorbe LIFE+ sa uvedené odporúčania brali do úvahy.

LIFE+ berie do úvahy podpornosť a pomernosť. Čo sa týka podpornosti, na všetkých úrovniach riadenia existuje priestor pre aktivity v oblasti životného prostredia. Pri tvorbe nástroja LIFE+ sa zvláštna pozornosť venovala zabezpečeniu toho, aby sa podporovali len tie činnosti, ktoré prinášajú pridanú hodnotu na úrovni EÚ. Európska únia je založená na princípe solidarity a učenia sa jeden od druhého. Súčasne, dosahovanie schválených kľúčových cieľov vyžaduje súčinnosť medzi činnosťami a rozhodnutiami o výdavkoch prijatými na úrovni EÚ, na národných a regionálnych úrovniach. Dopĺňaním a stimulovaním úsilia na podporu ochrany životného prostredia na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, môže únia prispieť k efektívnosti činností na uvedených úrovniach riadenia a demonštrovať solidaritu v rámci celej EÚ. Vzhľadom k zvýšenej rozmanitosti vyvolanej rozšírením únie je toto najdôležitejším zo všetkých aspektov.

Potreby finančnej podpory pre životné prostredie sú v rozšírenej EÚ značné. Tieto potreby sa týkajú hlavne investícií do infraštruktúry požadovaných pri efektívnej implementácii právnych predpisov EÚ týkajúcich sa životného prostredia. Existuje však aj ďalšia potreba, a to na podporu sprievodných opatrení. Táto finančná podpora prostredníctvom programu LIFE+ je v porovnaní s investičnými potrebami malá, má však veľký multiplikačný účinok a dopad na sociálnu súdržnosť. Vzhľadom k rozsahu úloh EÚ v oblasti životného prostredia pre celé obdobie finančných výhľadov je podpora primeraná a z hľadiska celkových finančných prostriedkov vyvážená.

Nový nástroj pre životné prostredie bude dopĺňať a pozdvihovať úroveň iných finančných nástrojov ES. Zvláštna pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu toho, aby nenastalo dvojité financovanie. Napríklad, činnosti v rámci programu LIFE+ v oblasti budovania vedomostnej základne sa budú úzko koordinovať a môžu sa prípadne zmluvne zabezpečovať Európskou agentúrou pre životné prostredie v Kodani.

Značné úsilie sa vyvinie na doplnenie fondov na rozvoj vidieka a štrukturálnych fondov. Napríklad, súčasný program LIFE Príroda veľmi účinne podporuje určovanie lokalít Natura 2000 a demonštruje ako možno niektoré z takýchto lokalít riadiť. Ďalším krokom v realizácii

sietí Natura 2000, ktorý nasleduje po určení lokalít, je aktívne riadenie týchto lokalít. Toto vyžaduje zvýšenie finančných prostriedkov a financovanie úloh strategického, dlhodobého a štrukturálneho charakteru, najmä podporu investícií do príslušných lokalít a pre vlastníkov týchto lokalít. Štrukturálne fondy EÚ a fondy na rozvoj vidieka toto zabezpečujú najlepším spôsobom a tvoria finančné zabezpečenie tejto činnosti pre obdobie budúcich finančných výhľadov. Nový LIFE+ nástroj sa však bude aj naďalej vzťahovať na niektoré činnosti týkajúce sa programu Natura 2000, ktoré nie sú pokryté ostatnými nástrojmi, ako napríklad rozvoj inovačných prístupov k dosiahnutiu a demonštrovaniu spôsobov riadenia lokalít; odborná pomoc pri príprave plánov riadenia pre nové lokality alebo pre tie lokality, ktoré nie sú pokryté ani poskytovanými štrukturálnymi fondmi ani fondmi na rozvoj vidieka; navrhovanie inovačných schém monitorovania; odborná príprava zainteresovaných skupín; činnosti v oblasti komunikácie a vytvárania sietí; podpora na vytváranie partnerstva na miestnej úrovni, ktoré podporí špecifické prístupy riadenia na ochranu oblastí Natura 2000.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o finančnom nástroji pre životné prostredie (LIFE+)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre regióny³,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy,

keďže:

- (1) Životné prostredie, ako jedna z dimenzií stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj prijatej Európskou radou v Göteborgu v roku 2001, je prioritou pre pomoc Spoločenstva a bude financované hlavne prostredníctvom kohéznych programov, programov pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti, predvstupových a rozvojových programov a programov vonkajšej pomoci.
- (2) Tieto programy Spoločenstva nepokrývajú všetky naliehavé požiadavky na financovanie životného prostredia a existuje potreba podporovať politiku a právne predpisy Spoločenstva v oblasti životného prostredia a obzvlášť priority v rámci šiesteho akčného programu pre životné prostredie.
- (3) Úlohy efektívneho rozvoja a implementácie politiky v oblasti životného prostredia v rámci šiesteho environmentálneho akčného programu (EAP) možno splniť len prostredníctvom podpory demonštračných a inovačných prístupov, spájaním vedomostnej základne, budovaním implementačných kapacít, podporou vhodného riadenia, podporou výmeny skúseností cez siete a výmenou postupov najlepšej praxe a zlepšovaním šírenia informácií, zvyšovaním povedomia a oznamovaním.
- (4) Podpora v rámci tohto nariadenia by mala byť zameraná na rozvoj, implementáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie politiky a právnych predpisov pre oblasť životného prostredia, ako aj ich oznamovanie a šírenie informácií po celej EÚ.

¹ Ú. v. ES C [...], [...], s. [...].

² Ú. v. ES C [...], [...], s. [...].

³ Stanovisko z (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

- (5) Podpora by sa mala poskytovať prostredníctvom plnenia dohôd o grantoch a zmlúv na verejné obstarávanie zabezpečovaných v súlade s finančným nariadením.
- (6) Skúsenosti z využívania súčasných a predošlých nástrojov zvýraznili potrebu plánovania a tvorby programov na obdobie viacerých rokov a koncentrovania úsilia na vytýčenie priorít a cieľových oblastí činnosti, ktoré budú schopné získať výhody z finančnej pomoci Spoločenstva.
- (7) Existuje potreba znížiť počet programov a zjednodušiť tvorbu programov a ich riadenie prostredníctvom jedného efektívneho programu.
- (8) Existuje však aj potreba zabezpečiť hladký prechod a pokračovať v monitorovaní a vykonávaní auditov činností financovaných v rámci súčasných programov aj po ich ukončení.
- (9) Treba venovať pozornosť zabezpečeniu toho, aby podpora poskytovaná v rámci tohto programu bola doplnkovou podporou k podpore z iných fondov a nástrojov Spoločenstva.
- (10) V súlade so závermi z rokovaní Európskej rady v Luxemburgu (december 1997) a v Solúne (jún 2003), kandidátske krajiny a štáty západného Balkánu by sa mali v procese stabilizácie a asociácie považovať za oprávnené zúčastňovať sa na programoch Spoločenstva v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných dvojstranných dohodách uzatvorených s týmito krajinami.
- (11) Nariadenie vytvára finančný rámec na sedem rokov a malo by byť základným východiskovým bodom pre rozpočtové orgány v zmysle odseku 36 (návrhu) medziinštitucionálnej dohody z (xxx) medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a zdokonalení rozpočtového postupu [KOM(2004)498 v konečnom znení zo 14.7.2004].
- (12) Splnenie cieľov šiesteho environmentálneho akčného programu na úrovni Spoločenstva nemožno v dostatočnej miere dosiahnuť samostatne konajúcim členským štátom a za predpokladu, že pomoc poskytovaná Spoločenstvom neprekračuje úroveň potrebnú na splnenie takýchto cieľov, takáto pomoc je teda oprávnená,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Ciele

Týmto sa zriaďuje finančný nástroj pre životné prostredie, ďalej len "LIFE+".

Všeobecným cieľom LIFE+ je prispievať k rozvoju a implementácii politiky a právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia, ako príspevku k podporovaniu trvalo udržateľného rozvoja.

LIFE+ bude podporovať implementáciu šiesteho environmentálneho akčného programu a špecificky prispievať k

- dosahovaniu kvality životného prostredia tam, kde úrovne znečistenia nevyvolávajú negatívne účinky na zdravie ľudí a životné prostredie,
- stabilizácii koncentrácie skleníkových plynov v ovzduší na úrovni, ktorá by zabránila nebezpečnému antropogénnemu narušovaniu klimatického systému,
- ochraňovaniu, uchovávaniu, obnovovaniu a umožňovaniu fungovania prírodných systémov, prírodných lokalít, divorastúcej flóry a fauny s cieľom zastaviť rozširovanie púšte a stratu biodiverzity,
- podporovaniu lepšieho riadenia prírodných zdrojov a odpadov a podporovaniu posunu k trvalo udržateľnejším spôsobom výroby a spotreby,
- rozvíjaniu strategických prístupov k rozvoju, implementácii a integrácii politiky, vrátane skvalitnenia riadenia životného prostredia a zvyšovania uvedomelosti.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti a špecifické ciele

1. Na účely dosahovania environmentálnych cieľov stanovených v článku 1 bude mať LIFE+ dve zložky.

LIFE+ Implementácia a riadenie bude:

- prispievať k rozvoju a demonštrovaniu inovačných prístupov a nástrojov politiky,
- prispievať ku konsolidácii vedomostnej základne pre rozvoj, posudzovanie, monitorovanie a vyhodnocovanie politiky a právnych predpisov v oblasti životného prostredia,
- podporovať tvorbu a implementáciu prístupov k monitorovaniu a vyhodnocovaniu stavu životného prostredia, hnacích síl, tlakov a reakcií, ktoré majú dopad na životné prostredie,
- uľahčovať implementáciu politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia so zvláštnym dôrazom na implementáciu na miestnej a regionálnej úrovni,
- poskytovať podporu pre kvalitnejšie riadenie životného prostredia, rozširovanie účasti zainteresovaných skupín, vrátane mimovládnych organizácií, na poradách o politike a jej implementácii,

LIFE+ Informácie a oznamovanie bude:

- šíriť informácie a zvyšovať povedomie o záležitostiach týkajúcich sa životného prostredia,

- poskytovať podporu sprievodným opatreniam (informácie, komunikačné činnosti a kampane, konferencie atď.).
2. Indikatívny zoznam vhodných tém a činností je uvedený v prílohe 1.

Článok 3

Druhy zásahov

1. Financovanie z prostriedkov Spoločenstva môže mať tieto právne formy:
- dohody o grantoch,
 - zmluvy v rámci verejného obstarávania.
2. Granty Spoločenstva sa môžu poskytovať prostredníctvom špecifických foriem a dohôd, akými sú rámcové dohody o partnerstve a účasti na finančných mechanizmoch a fondoch. Tieto môžu nadobudnúť formu spolufinancovania prevádzkových alebo akčných grantov. Čo sa týka akčných grantov, maximálny podiel spolufinancovania sa bude konkretizovať v každoročných programoch činnosti. Prevádzkové granty udelené subjektom v súlade s cieľmi všeobecných európskych záujmov nemôžu podliehať regresívnym ustanoveniam finančného nariadenia.
3. Okrem toho sa predpokladá existencia výdavkov na sprievodné opatrenia realizované prostredníctvom zmlúv v rámci verejného obstarávania. V takýchto prípadoch sa z prostriedkov Spoločenstva bude pokrývať nákup služieb a tovaru. Tým sa budú pokrývať, *okrem iného*, výdavky na informácie a oznamovanie, prípravu, implementáciu, monitorovanie, kontrolu a vyhodnocovanie projektov, politik, programov a právnych predpisov.

Článok 4

Programovanie

1. Prostriedky z fondov sa budú poskytovať na podporu viacročných strategických programov, ktoré vypracovala Komisia. Tieto programy definujú základné ciele, prioritné oblasti činnosti, druhy činností a očakávané výsledky financovania Spoločenstvom z hľadiska cieľov vytýčených v článku 1 a v maximálnej miere by mali obsahovať aj predpokladaný objem finančných prostriedkov.
2. Každoročné programy činnosti vychádzajú z viacročného strategického programu a stanovujú pre príslušný rok ciele, ktoré treba plniť, oblasti činnosti, časový harmonogram, očakávané výsledky, implementačné prostriedky na dosiahnutie cieľov, objemy finančných prostriedkov a maximálnu mieru spolufinancovania.
3. Viacročné a ročné programy sa budú prijímať v súlade s postupmi stanovenými v článku 12. Ak si to okolnosti vyžadujú, viacročné a ročné plány možno meniť a dopĺňať počas obdobia ich vykonávania rovnakými postupmi.

Článok 5

Finančné postupy a vykonávacie opatrenia

1. Komisia implementuje pomoc Spoločenstva v súlade s finančným nariadením Rady (nariadenie Rady (ES/Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002), ktoré sa vzťahuje na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev.
2. Komisia môže rozhodnúť o tom, že časťou implementácie rozpočtu poverí štátne subjekty pôsobiace vo verejnom sektore alebo subjekty riadené súkromným právom, ktorých úlohou je vykonávať verejné služby na základe ustanovení uvedených v článku 54 ods. 2 písm. c) finančného nariadenia v súlade s kritériami výberu stanovenými v prílohe 3.

Článok 6

Príjemcovia

Program LIFE+ je prístupný štátnym orgánom a/alebo súkromným subjektom, inštitúciám a ďalším činiteľom, najmä:

- štátnym, regionálnym a miestnym úradom,
- špecializovaným subjektom, ktorých existenciu predpokladajú právne predpisy EÚ,
- medzinárodným organizáciám pre činnosti v členských štátoch a krajinách uvedených v článku 7,
- mimovládny organizáciám.

Článok 7

Účasť tretích krajín

Účasť v programoch financovaných prostredníctvom LIFE+ je prístupná týmto krajinám, pokiaľ získajú dodatočné povolenia:

- štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, v súlade s ustanoveniami Dohody o EHP,
- kandidátske krajiny, ktoré si podali prihlášku za člena Európskej únie, ako aj krajiny západného Balkánu začlenené do procesu stabilizácie a asociácie.

Článok 8

Doplnkovosť medzi finančnými nástrojmi

Činnosti financované podľa tohto nariadenia nie sú v pôsobnosti iných finančných nástrojov ani nedostávajú pomoc na rovnaký účel od iných finančných nástrojov Spoločenstva.

Príjemcovia v rámci tohto nariadenia informujú Komisiu o finančných prostriedkoch získaných z rozpočtu EÚ a o podaných žiadostiach o financovanie. Vzájomná prepojenosť a doplnkovosť s inými nástrojmi Spoločenstva sa budú sledovať.

Článok 9

Dĺžka trvania a rozpočtové zdroje

1. Implementácia tohto nariadenia sa začína 1. januára 2007 a končí 31. decembra 2013.

Finančný rámec na implementáciu tohto nástroja je stanovený na 2 190 miliónov EUR na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 (sedem rokov).

2. Rozpočtové zdroje pridelené na činnosti určené týmto nariadením sa začleňujú do každoročných rozpočtových položiek všeobecného rozpočtu Európskej únie. Pridelené každoročné rozpočtové položky schvaľuje rozpočtový orgán v medziach finančných výhľadov.
3. Indikatívny rozpis finančnej pomoci medzi dve zložky LIFE+ je uvedený v prílohe 2.

Článok 10

Monitorovanie

1. Pri akejkoľvek činnosti financovanej nástrojmi LIFE+ príjemca predkladá odbornú a finančnú správu o pokroku a výsledkoch práce. Do troch mesiacov po ukončení činnosti prijímateľ predkladá záverečnú správu. Formu a obsah správ určuje Komisia.
2. Bez toho, aby boli dotknuté audity, ktoré vykonáva Dvor audítorov v súčinnosti s kompetentnými národnými audítorskými orgánmi alebo oddeleniami podľa článku 248 zmluvy alebo aby bola dotknutá akákoľvek inšpekcia vykonávaná v súlade s článkom 279 písm. c) zmluvy, úradníci alebo iní pracovníci Komisie môžu vykonať priamo na mieste kontroly týkajúce sa činností financovaných v rámci LIFE+, vrátane kontrol vzoriek.
3. Zmluvy a dohody, ako aj dohody s delegovanými subjektmi uvedenými v článku 5 ods. 2, ktoré vyplývajú z tohto nariadenia, zabezpečujú najmä dohľad a finančnú kontrolu vykonávanú Komisiou (alebo akýmkoľvek predstaviteľom, ktorý je poverený Komisiou) a audity, ktoré vykonáva Dvor audítorov, v prípade potreby aj priamo na mieste.
4. Príjemca finančnej pomoci uchováva všetky sprievodné dokumenty týkajúce sa výdavkov na činnosť po dobu piatich rokov od poslednej platby týkajúcej sa akejkoľvek činnosti.

5. V prípade potreby, Komisia na základe výsledkov správ a kontroly vzoriek uvedených v ods. 1 a 2 prispôsobuje rozsah a podmienky vyčlenenia pôvodne schválenej finančnej pomoci, ako aj harmonogram platieb.
6. Komisia prijíma všetky ďalšie kroky potrebné na overenie toho, či sa financované činnosti vykonávajú správnym spôsobom a v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia a finančného nariadenia (nariadenie Rady (ES/Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002).

Článok 11

Ochrana finančných záujmov Spoločenstva

1. Komisia zavedením preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nelegálnym činnostiam zabezpečuje, aby sa v prípadoch implementácie činností financovaných podľa tohto nariadenia ochraňovali finančné záujmy Spoločenstva, a to účinnými kontrolami a v prípade zistenia nedostatkov vymáhaním vrátenia neodôvodnene vyplateným súm, ako aj účinnými, primeranými a varovnými pokutami v súlade s nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 a (Euratom, ES) č. 2185/96 a nariadením (ES) č. 1073/1999 Európskeho parlamentu a Rady.
2. Čo sa týka činností Spoločenstva financovaných v rámci LIFE+, zistením nedostatkov uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 2988/95 sa chápe akékoľvek nedodržanie ustanovenia právnych predpisov Spoločenstva alebo akékoľvek nedodržanie zmluvnej povinnosti vyplývajúcej z činnosti alebo nedbalosti hospodárskeho pracovníka, ktoré má za následok alebo by v dôsledku neodôvodnenej výdavkovej položky mohlo viesť k nepriaznivému ovplyvneniu všeobecného rozpočtu Spoločenstiev alebo rozpočtov spravovaných Spoločenstvami.
3. Komisia znižuje, pozastavuje alebo vymáha vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých na činnosť, ak zistí pochybenia vrátane nesúladu s ustanoveniami tohto nariadenia, individuálneho rozhodnutia alebo zmluvy alebo dohody, na základe ktorých sa prideliť dotknuté finančné prostriedky alebo ak vyjde najavo, že činnosť bola zmenená bez predchádzajúceho súhlasu Komisie a príslušná zmena je v rozpore s povahou alebo podmienkami implementácie projektu.
4. Ak sa nedodržali časové limity alebo ak pokrok dosiahnutý pri implementácii činnosti odôvodňuje pridelenie len časti pôvodne vymedzených finančných prostriedkov, Komisia požiada príjemcu, aby v určenom čase predložil vysvetlenie. Ak príjemca nepodá uspokojivú odpoveď, Komisia môže zrušiť zostávajúcu finančnú pomoc a požadovať vrátenie finančných prostriedkov, ktoré sa už vyplátili.
5. Akákoľvek neoprávnená platba sa vracia Komisii. K sumám, ktoré neboli vrátené v určenom čase sa pripočítava úrok v súlade s podmienkami stanovenými finančným nariadením.

Článok 12

Výbor

1. Komisii pomáha výbor, LIFE+ výbor, zložený z predstaviteľov členských štátov a riadený predstaviteľom Komisie.
2. V prípade odkazu na tento odsek sa uplatňujú články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Obdobie uvedené v článku 4 ods. 2 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

Článok 13

Hodnotenie

Viacročné programy sa budú pravidelne monitorovať s cieľom sledovať implementáciu činností vykonávaných v rámci každej programovej línie.

LIFE+ sa bude v polovici obdobia a na konci obdobia vyhodnocovať, aby sa posúdil jeho príspevok k rozvoju politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia a využívanie pridelených rozpočtových položiek.

Konečné hodnotenie sa vykoná najneskôr jeden rok pred ukončením programu a predkladá sa EP a Rade.

Článok 14

Zjednodušenie a zjednotenie

1. S cieľom zjednodušenia a zjednotenia toto nariadenie zrušuje a nahrádza tieto nástroje: nariadenie Rady (EHS) č. 1973/92 (LIFE) a nariadenie Rady (ES) č. 1404/96⁴ (LIFE II); nariadenie (ES) č. 1655/2000 Európskeho parlamentu a Rady (LIFE III) a jeho dodatky; rozhodnutie č. 1411/2001/ES Európskeho parlamentu a Rady („program rozvoja miest“), rozhodnutie č. 466/2002/ES Európskeho parlamentu a Rady („program mimovládnych organizácií“); nariadenie (ES) č. 2152/2003 Európskeho parlamentu a Rady (sústredenie pozornosti na lesy).
2. Činnosti, ktoré začnú pred 31. decembrom 2006 podľa nástrojov uvedených v predchádzajúcom odseku, sa naďalej riadia uvedenými nástrojmi až do svojho ukončenia. Výbory uvedené v týchto nástrojoch sa nahrádzajú výborom uvedeným v článku 12 tohto nariadenia. Toto nariadenie bude zabezpečovať finančné krytie akéhokoľvek povinného monitorovania a hodnotenia, ktoré sa budú vyžadovať v rámci týchto nástrojov po uplynutí ich účinnosti.

⁴ Ú. v. ES L 181, 20.7.1996, s. 1.

Článok 15

Pravidlá implementácie tohto nariadenia

Komisia vytvorí vykonávacie predpisy v súlade s postupom stanoveným v článku 12.

Článok 16

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli [...]

Za Európsky parlament
predseda
[...]

Za Radu
predseda
[...]

PRÍLOHA 1

Indikatívne témy a činnosti vhodné na financovanie

1. Témy

Z hľadiska cieľov stanovených v článku 1 možno finančné prostriedky poskytnúť, *okrem iného*, na podporu implementácie priorít 6. EAP, a to na témy:

- zmeny podnebia: Európsky program pre zmeny podnebia (a akýkoľvek pokračujúci program),
- príroda a biologická rozmanitosť: sieť NATURA 2000 (doplňkový program neprekrývajúci sa s nástrojmi na rozvoj vidieka a politiku súdržnosti) zahŕňajúca napríklad inovačné prístupy k riadeniu lokalít a k plánovaniu a riadeniu nákladov pre niektoré lokality vrátane nových lokalít a takých lokalít, ktoré nie sú pokryté žiadnymi ustanoveniami štrukturálnych fondov alebo fondov na rozvoj vidieka; zvrát v poklese biologickej rozmanitosti do roku 2010 a monitorovanie lesov a vzájomne prepojených činností v oblasti životného prostredia v Spoločenstve, ako aj preventívne opatrenia proti lesným požiarom,
- ochrana životného prostredia a zdravia: zahŕňa strategické tematické programy, akými sú akčný plán ochrany životného prostredia a zdravia, rámcová smernica pre vodnú sústavu, čisté ovzdušie pre Európu (CAFÉ) a strategické tematické programy pre morské prostredie, pôdu, mestá a pesticídy,
- trvalo udržateľné využívanie zdrojov: strategické tematické programy týkajúce sa zdrojov, prevencie a recyklácie odpadov, stratégia trvalo udržateľnej výroby a spotreby,
- strategické prístupy k rozvoju, implementácii a presadzovaniu politiky: zahŕňajú hodnotenie dopadov na životné prostredie a hodnotenie stratégie rozvoja životného prostredia,
- dodatočné vyhodnotenie opatrení politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia.

2. Činnosti

Nástrojom LIFE+ možno financovať tieto druhy činností:

- vypracúvanie štúdií a prehľadov, modelovanie a tvorba scenárov,
- monitorovanie,
- pomoc pri budovaní kapacít,
- odborná príprava, semináre a pracovné stretnutia,
- vytváranie sietí,
- bázy pre najlepšiu prax,

- kampane na zvyšovanie povedomia,
- informačné a propagačné činnosti,
- demonštrovanie politických prístupov a nástrojov.

PRÍLOHA 2

Indikatívny rozpis financií

(percentuálny podiel z celkového množstva)

Sumy finančných prostriedkov vyčlenené na každú z dvoch zložiek LIFE sú rámcovo takéto:

LIFE+ Implementácia a riadenie: 75 – 80%

LIFE+ Informácie a oznamovanie: 20 – 25%

PRÍLOHA 3

Kritériá pre delegovanie úloh súvisiacich s čerpaním rozpočtových prostriedkov

Implementáciu činností Spoločenstva vyplývajúcich z programu LIFE+ zabezpečuje Komisia.

Úlohy spojené s čerpaním rozpočtových prostriedkov možno delegovať na štátne subjekty pôsobiace vo verejnom sektore alebo na subjekty, ktorých poslaním je služba verejnosti a ktoré sa riadia súkromným právom.

Tieto kompetentné orgány alebo agentúry (ďalej len „národné agentúry“) stanovuje Komisia po dohode s členskými štátmi alebo samotným členským štátom v súlade s článkami 54 ods. 2 písm. c) a 56 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkami 38 a 39 nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002.

Komisia analyzuje súlad s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Pred vykonaním samotného delegovania Komisia formou predbežného hodnotenia zabezpečuje, aby delegovanie finančných prostriedkov národným agentúram bolo v súlade s racionálnym finančným riadením a aby zvýšilo viditeľnosť činnosti Spoločenstva. Okrem toho, Komisia si vyžiada stanovisko kompetentného výboru uvedeného v článku 12 tohto nariadenia.

Poverenie národných agentúr sa vykonáva v súlade s týmito kritériami:

- organizácia ustanovená alebo vymenovaná ako národná agentúra má právnu subjektivitu a je riadená právom dotknutého členského štátu;
- národné agentúry musia mať postačujúci počet pracovníkov s odbornými schopnosťami a spôsobilosťou v oblasti politiky v oblasti životného prostredia;
- národné agentúry musia mať primeranú infraštruktúru, najmä čo sa týka informačných a komunikačných prostriedkov;
- národné agentúry musia pôsobiť v administratívnom kontexte, ktorý im umožní dostatočne plniť úlohy a vyhnúť sa konfliktu záujmov;
- národné agentúry musia mať takú pozíciu, aby boli schopné uplatňovať pravidlá finančného manažmentu a dodržiavať zmluvné podmienky platné na úrovni Spoločenstva;
- národné agentúry musia ponúknuť primerané finančné záruky prednostne vydané štátnym orgánom a ich riadiace schopnosti musia byť primerané úrovni fondov Spoločenstva, ktoré budú mať za úlohu spravovať.

Komisia uzatvára dohodu s každou národnou agentúrou v súlade s článkom 41 vykonávacích predpisov (finančného nariadenia), ktoré vytyčujú podrobné ustanovenia vysvetľujúce, *okrem iného*, definíciu úloh, pravidlá týkajúce sa podávania správ, vymedzenie zodpovedností a spôsoby riadenia. Agentúry rešpektujú princípy transparentnosti, rovnosti v prístupoch, zamedzenia dvojitého financovania z iných fondov Spoločenstva a budú rešpektovať povinnosť monitorovať projekty a vymáhať akékoľvek finančné prostriedky, ktoré majú príjemcovia uhradiť.

Okrem toho, Komisia preveruje, či každý členský štát vykonáva potrebné kroky na zabezpečenie príslušného auditu a finančného dohľadu nad národnou agentúrou – a to predtým ako národná agentúra začne pôsobiť – poskytnutím potrebných záruk Komisii týkajúcich sa existencie, významu a správnej činnosti v rámci agentúry v súlade s pravidlami spoľahlivého finančného riadenia.

V prípade pochybenia, zanedbania alebo podvodu, ktorý možno prisúdiť národnej agentúre, sú národné agentúry zodpovedné za finančné prostriedky, ktoré nezískali naspäť.

Komisia v spolupráci s členskými štátmi zabezpečuje preklopenie medzi činnosťami vykonávanými v rámci predchádzajúcich programov v oblasti životného prostredia a tými, ktoré sa budú implementovať v rámci programu LIFE+.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area: 07 Environment

Activity: Environmental Programmes and Projects

TITLE OF ACTION: FINANCIAL INSTRUMENT FOR THE ENVIRONMENT – LIFE PLUS (2007-2013)

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

07 03 10 (operational)

07 01 04 05 (administrative)

[indicative budget lines; to be created in the future budget]

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action (Part B): € 2,190 million

2.2. Period of application: 2007-2013

2.3. Overall multi annual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

€ million *(to three decimal places)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 >	Tot
Commitments	231	252	275	294	314	336	359		2061
Payments	90	220	240	250	270	296	320	375	2061

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Commitments	14	16	17	19	20	21	22		129
Payments	14	16	17	19	20	21	22		129

Subtotal a+b									
Commitments	245	268	292	313	334	357	381		2190
Payments	104	236	257	269	290	317	342	375	2190

- (c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

Commitments/ payments	6.8	6.9	7.0	7.2	7.3	7.5	7.6		50.3

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ->	Total
Commitments	251.8	274.9	299	320.2	341.3	364.5	388.6		2240.3
Payments	105.8	242.9	264	276.2	297.3	324.5	349.6	375	2240.3

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

Proposal is compatible with existing/proposed financial programming.

This proposal is compatible with the Commission proposal for the Financial perspectives 2007-2013 [COM(2004)101 final of 10.02.2004]. It is included within the new Heading 2 “Conservation and management of natural resources”

Participation of EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries as provided for in Art (7) will be covered by Heading 4 in line with the Communication on the Financial Perspectives 2007-2013 [COM (2004) 487 final].

2.5. Financial impact on revenue:

Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff & Non-differentiated	YES	YES	YES	No 2

4. LEGAL BASIS

Pursuant to Articles 174 & 175 of the EC Treaty.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The general objective of LIFE + shall be to contribute to the development, implementation monitoring and evaluation of Community environment policy and legislation, in its internal dimension, as a contribution to promoting sustainable development in the Community. Financial interventions are also open to EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries.

LIFE+ will support in particular the implementation of the 6th Environmental Action Programme which aims at combating climate change, halting the decline in nature and biodiversity, improving environment, health and the quality of life and promoting the sustainable use and management of natural resources and wastes. It will support, *inter alia*, the implementation of the EC Climate Change programme, the environment and health action plan, and actions coming out of the thematic strategies (air quality, urban environment, soils, marine environment, pesticides, sustainable use of resources and waste recycling).

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante evaluation

DGENV did not foresee an ex-ante evaluation for LIFE+ in its evaluation programme for 2004. In light of the decisions taken by the Commission in the context of the 2007-2013 Financial Perspectives, this work has had to be carried out at an earlier stage than originally envisaged.

The ex-ante assessment shows that support for the environment at Community level through a dedicated instrument for the environment is relevant and justified –as an integral ingredient in the Lisbon/Gothenburg strategies. A dedicated instrument for the environment will support actions which provide value added at EU level. There will be the assurance of an adequate level of efficiency, provided that the various dedicated environment programmes are merged into one instrument.

The objectives of the dedicated instrument for the environment, LIFE+ are specifically targeted on improving policy development and implementation as a contribution to achieving wider Treaty and strategic environment policy goals set out in the 6th Environmental Action Programme. Operational objectives have been identified, with examples of related output indicators provided. The programme will be focused on the main stakeholders involved in building the environmental knowledge base, implementing policy and disseminating information.

A single instrument will be more effective in supporting environmental policy objectives. It will allow DG ENV to rationalise and streamline, bringing the management of similar activities (e.g. training, networking, monitoring support etc) under one framework in support of the achievement of environment policy objectives. One fund will facilitate a better matching of resources and policy priorities. This will reinforce the coherence of actions funded at Community level.

The multi-annual programming framework, suggested for the dedicated instrument for the environment will result in increased coherence and complementarity in the delivery of

activities. These programmes should be accompanied by a logical framework with specific objectives and related indicators to facilitate monitoring and evaluation. Details on implementation will be set out in programme guidelines. In order to achieve cost effectiveness, these provisions should aim at simplifying delivery mechanisms, optimising the use of human resources, while maintaining sound financial management. All actions will have to meet broad eligibility criteria, including demonstration of EU value added and respect of subsidiarity, complementarity and proportionality.

In general, the specific policy support nature of LIFE+ should not lend itself to duplication or overlap with other Community programmes. However, special attention will be paid in programme delivery to ensure that duplication is avoided.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

In order to achieve the main objectives described under 5.1 above, LIFE+ will be divided into 2 strands:

(1) LIFE Implementation and Governance, which will:

- contribute to the development and demonstration of innovative policy approaches and instruments including promotion of successful research results.
- contribute to consolidating the knowledge base for the development, assessment, monitoring and evaluation, including ex-post evaluation of environmental policy and legislation (through i.a studies, modelling and scenario building);
- support the design and implementation of approaches to monitoring and assessment of the state of the environment and the drivers, pressures and responses that impact on it;
- facilitate the implementation of Community environment policy, with a particular emphasis on implementation at local and regional level, through i.a. capacity building, exchange of best practice and networking, development of training modules and/or programmes;
- provide support for better environmental governance, broadening stakeholder involvement, including that of environment non-governmental organisations, in policy consultation and implementation;

(2) LIFE Information and Communication, which will:

- disseminate information and raise awareness on environmental issues;
- support accompanying measures (**such as publications, events, campaigns, conferences, etc**);

In order to achieve the main objectives, the Decision establishing LIFE+ foresees a range of possible actions. LIFE+ will support those activities which have:

- European added value: it will intervene only where there is a clear EU value added and contributes to economies of scale on a European level.
- leverage or multiplier effect: it will provide *a co-funding mechanism* with Member States, regional or local authorities and other public and private operators.
- catalytic or demonstrative character: LIFE + will support actions that show novel ways to approach and implement environment policy;
- long term perspective: LIFE + interventions will be investments for the future. They will aim at setting the foundations for sustainability e.g. building the knowledge base)

In the main, these will be:

- Analytical activities:

This type of actions will cover the carrying out of studies, surveys, evaluations, the elaboration of guides and reports and the development of common methodologies and indicators.

- Policy support actions:

This type of intervention will cover, inter alia, the financing of key networks (and notably those that facilitate stakeholder involvement throughout the policy cycle); the funding of non-governmental organisations; demonstration actions; workshops, training and other seminars and capacity building initiatives; and, exchange of best practice, all of which aims at underpinning the preparation and implementation of environment policy.

- Environmental Awareness and Dissemination activities:

This type of actions will cover among others the organisation of conferences, media campaigns, events, outreach (environment help desks) and awareness raising in support of the implementation of EC environment law and policy.

5.3 Methods of implementation

The programme will be mainly managed directly by the Commission. The types of actions may be financed either by:

- Public procurement contracts
- Grant agreements

However, part of the programme may be implemented through the delegation of budget implementation tasks to national public-sector bodied or bodies governed by law with a

public-sector mission, on the basis of national plans submitted each year (following multi-annual strategic programmes).

Technical and financial assistance will be provided, covering the whole life-cycle of projects: this will increase the efficiency of the implementation of the programme, due to the availability of scientific and technical expertise, and the potential higher proximity to the projects to be funded.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on (ex) part B (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOT
LIFE + Impl. & Gov.	185	202	220	235	252	269	287	1650
LIFE + Inf. & Comm.	46	50	55	59	62	67	72	411
TOTAL	231	252	275	294	314	336	359	2061

6.1.2. Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)

The estimated breakdown is given for one year (2007). This breakdown should not differ substantially over the whole period.

	2007
1) Technical and administrative assistance (ATA):	
a) Bureaux d'assistance technique (BAT)	
b) Other technical and administrative assistance:	
- intra-muros:	
- extra-muros:	8.0
Sub-total 1	
2) Support expenditure	
a) Studies	3.8
b) Meetings of experts	1.2
c) Information and publications	1.0
Sub-total 2	
TOTAL	14

The development of IT applications related to the programmes will be carried out through service contracts (public procurement procedures) funded via the operational budget

6.2. Calculation of the costs by type of measure/action planned in (ex) part B (for the whole programming period)

At this point in time it is not possible to provide either an accurate estimate of the number of projects envisaged for each year, or the average cost of each measure. The table 6.2 below indicates the expected breakdown of the annual allocation for one year (2007) by type of intervention.

Among the priority areas of intervention are: Natura 2000, Climate change and the Thematic Strategies.

The sum of the different measures proposed will remain within the allocation granted to the ENV policy area, following the annual budget procedure.

Commitments in € million

Breakdown	Total cost for one year (2007)
▪ Building knowledge base (studies, surveys, models, informatics support) ▪ Capacity building and implementation (training, networking, dissemination, workshops, project funding) ▪ Information and communication (Awareness raising campaigns, conferences, events, help desks, publications) ▪ Others	35 (15%) 139 (60%) 46 (20%) 11 (5%)
Total cost	231

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

There will be no additional impact on human resources but an estimate of the staff involved in managing the financial side of the programme is as follows:

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources	Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts		
Officials or temporary staff	A	37		
	B	31		
	C	17		
Total		85		

7.2. Overall financial impact of human resources

Type of human resources	Amount (€)	Method of calculation *
Officials	6562.56 K	37 x 108 000
Temporary staff		31 x 57 924
		17 x 45 348
Total	6562.56 K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

The human and administrative expenditure requested under the LIFE+ programme are in line with the current situation for DG Environment. In principle, no extra human resources will be required in relation to this programme until 2007: however, the allocation of the resources will depend, on one hand, by the internal organisation of the new Commission, and on the other hand, by the possible reallocation of the HR between services following the adoption of the new financial perspectives.

In any case, the level of expenditure for human and administrative resources (including IT expenditure) for LIFE+ will remain within the allocation granted by the Budgetary Authority each year in the course of the budgetary process for policy area Environment.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action

There will be no overall increase in the DG's administrative expenditure on meetings and missions. As an indication, the following table shows the likely costs of the regulatory committee meetings for the programme, which will be financed out of the DG's annual allocation for this type of expenditure.

Budget line (number and heading)	Amount €	Method of calculation
Overall allocation (Title 07)		
07031 – Committees ¹	100K	4 meetings x 25 members x €1K
07030 – Experts meetings		
07010 – Missions	110K	110 missions x €1K
Other expenditure (specify)		
Total	210K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Specify the type of committee and the group to which it belongs.

I.	Annual total (6.2 + 6.3)	6 772 560
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	47 407 920*

This amount is purely indicative. The cost of the 7-year period will not result from the simple multiplication of the 2007 amount: a small increase in the allocation is foreseen for every subsequent year (see table 2.3(c); the amount for the 7-year period is estimated at € 50.3m instead of the € 47.4m resulting from the table above).

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

Each file - grant agreement or market contract – is followed by the responsible Commission service. All files are monitored during the whole life-cycle. Beneficiaries of community grants and/or contributions are required to report to the Commission on the implementation of the projects/activities (from both the technical and the financial viewpoint). A report is also required to contractors after the completion of their work. All these provisions, including modalities, conditions, deliverables, etc. are included in the grant agreements and in the public procurement contracts.

All the procedures for the implementation and the follow-up of this programme will be in compliance with the provisions of Council Regulation (EC, Euratom) N° 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities.

8.2 Arrangements and schedule for the planned evaluation

As provided for under Article 13 of the Regulation, the multi-annual programmes will be monitored regularly in order to follow the implementation of activities carried out under each strand. The programme, LIFE+, will be subject to a mid-term and final evaluation in order to assess its contribution to the development of Community environmental policy and the use made of the appropriations. The final evaluation will be carried out not later than one year before the programme ends and shall be submitted to the EP and the Council

9. ANTI-FRAUD MEASURES

As stated in point 8.1 above, potential beneficiaries and contractors shall comply with the provisions of the Financial Regulation and provide the evidence of their financial and legal soundness.

For grants, they are required to supply provisional statements of income and expenditure related to the project/activity for which funding is requested. Payments are made on the basis of the terms and conditions related to the grant agreement and on the basis of expenditure and income statements duly certified by the beneficiary and checked by the relevant service of the Commission. On the spot controls are also possible and beneficiaries are required to keep all details and supporting documents for a period of 5 years after the completion of the project.